

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaë

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. I. Damnum, vid. etiam infr. Detrimentum. Gravamen. Onus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

CAP. CIV.
De Curâ, Curatore, Cura-
toris Consensu, conf. Minor.
Pupillus. Tutor.

Axioma I.

Quoties tollitur causa Curatela, toties tollitur ipsa Curatela.

Ratio: quia sublata causa tollitur effectus. ita Cura minorum finitur, si majorenes facti aut veniam ætatis impetraverint. Furiosorum, si sanitatem receperint. l. 1. pr. de Curat. furios. vitio & morbo laborantium, si convaluerint. arg. d. l. 1. pr.

II.

Quotiescunque actus alicujus præjudicii cum aliis expediendus, toties minor petere debet Curatorem.

Ratio: quia alioquin alter ob restitutionem in integrum minori competentem nunquam validè cum minore contrahere potest. Ergo petendus curator, si minori solvendum sit debitum, si rationes à Tutore sint reddendæ. l. 1. l. 7. C. qui pet. tut. ordin. Imperii Polit. de anno 1577. tit. 32. §. so wollen.

III.

Quoties tale negotium cum minore intercedit, ob quod restitui potest, toties ad Curatorem recipiendum cogitur.

Ratio: quia aliàs judicium redderetur elusorium, & minor locupletaretur cum alterius jactura.

IV.

Quodcunque præstandum à Curatore minoris, illud etiam præstandum à Curatore absentis. Struv. Jurispr. R. G. F. Lib. 1. Tit. 28. §. I.

Ratio: quia etiam hic Curator datur bonis. Carpz. P. 3. C. 15. def. 48. n. 5. Talis ergò Curator tenetur inventarium conficere & satisfacere. Bartol. in l. 1. §. fin. ff. de ventr. in poss. mit. decretum Magistratus ad alienationem bonorum im-

mobiliu impetrare, cautionem præstare de bonis restituendis. Carpzov. d. Defin. 48. reverso absentis rationes reddere. Carpz. ibid. Defin. 55. bona cum omnibus fructibus perceptis restituere. ibid. Defin. 56.

V.

Quoties obligatio minoris non res ejus concernit, sed factum, toties ea valet sine consensu Curatoris. l. 101. ff. de V. O.

Ratio: quia obligatio ad factum concernit solummodo personam; hanc verò obligare potest minor sine Curatore, cum Curator non personæ, sed bonis detur. Sic igitur minor ad mandatum exequendum semet obligare potest sine Curatore, non item se obligare potest in venditione bonorum suorum.

Limita, ut procedat, si quis Curatorem habeat, nam de Jure Civili Curatorem invitus accipere non tenebatur.

CAP. CV.

De Curatore ad litem.

Quoties ad litem dandus est Curator, toties ab illo iudice dandus, ubi lis agitur.

Quia dum ad hoc iudicium habilitandus est pupillus, ab illo quoque Curatorem accipit, cum talis Curator causæ principaliter detur.

CAP. CVI.

De Custodia.

Custodes tenentur de damno dato in herbis per animalia. Vir. decis. 280. & si in sua custodia aliquid admiserit, tenetur ad ejus solutionem. Was der Hirt in seiner Hut verliehret/Das soll er gelten. Schneidew. pr. Inst. de serv. P. R. n. 40. non tamen tenetur probare casum fortuitum mortui animalis, ne suspectus sit malæ custodiæ. Joh. de Arno. sing. 31.

FINIS LIBRI TERTII.

LIBER QUARTUS.

CAP. I.

Damnum, vid. etiam infr.
Detrimentum. Gravamen.

Onus.

Axioma I.

Damnum ubi cessat, cessat & æstimationo damni, Laurent. Rodulus in tract. de usuris. vers. Nunc venit. num. 14. Farinac. 1. consil. 15. num. 30.

II.

Damnum, quod quis sentit suâ culpâ, sibi non aliis imputare debet. cap. damnum 86. & ibi Peck.

de Reg. Jur. in 6. Cum is damnum sentire non videatur, qui ex sua culpa dampnum sentit, l. 203. ff. de Reg. Jur. Philipp. Matth. ad l. 11. de Reg. Jur. num. 43. Et damnificans non tenetur, quando damnum habet admixtam culpam damnificati, Cravett. consil. 119. Quæritur. n. 15. Consil. Argent. 1. consil. 51. num. 50. add. l. 23. ff. de negot. gest. l. 9. & 17. eod. l. 52. §. ult. ff. pro soc.

III.

Damnum injuria ubi factum, æquius est apud te remanere, quam ad alium transferri, l. 67. ff. de fideic. C. A. de procur. ib. 88. l. si per imprudentiam. 51. pr. de Evict. l. nimia. ll. C. de O. & Act. l. 1. §. 2. de eo per quem fact.

IV. Ne-

IV.
Nemo damnus facit, nisi qui id facit, quod
facere jus non habet, l. 15. de Reg. Jur.

V.
DAMNUM dedisse videtur, qui occa-
sionem damni dat, l. prator ait 4. §. hoc
autem Edicto, ff. de vi bonor. rapt. l. videamus
11. §. fin. l. qui domum 57. in fin. ff. lo-
cati. l. nihil interest 15. ff. ad L. Corn. de
suar. l. qui occidit 30. §. in hac 3. ff. ad L.
Aquil. cap. sepe 50. dist. 5. cap. fin. de injur.
cap. de cetero 11. de homicid. Dec. consil. 218.
n. 4. Abb. consil. 21. lib. 2. Corn. consil. 38.
Quamvis. n. 18. lib. 2. Socin. consil. 256. Pro
fundamento. n. 2. lib. 2. Christoph. Castel.
consil. 1. n. 5. Bald. consil. 62. alia via, in fin.
vers. ulterius sciendum, lib. 2. ubi de damno
dato in re communi ab inimicis socii, &
consil. 152. Quidam locavit, libr. 5. ubi ampli-
at in locatore domus, vel vicino, qui
dimiserunt de nocte portam apertam,
per quam vicinus, vel conductor fuit de-
robatus, quia tenentur ad damnum illa-
tum, Alex. consil. 168. Requistus. n. 8. & 9.
lib. 2. ubi ait, quod si duo focii possident
castrum, & propter odium alterius occu-
patur castrum à potente, non tenetur so-
cius, cujus odio castrum est occupatum,
si ipse non dedit causam odii, & sic absque
culpa sua; maxime quando etiam post
odium injustum adhibuit majorem cu-
stodiam, quam esset solitus, Cuman. con-
sil. 185. per totum. Ubi ampliatur in multis
casibus, Romanus consil. 475. Surd. decis.
326. n. 23. & 24. Ferrer. in Constit. Catalon.
gloss. 5. n. 287. Card. Tusch. pract. conclus.
tom. 2. lit. D. conclus. 6. per totam. Thom.
de Thomasset. in floribus legum, reg. 244.
ubi intelligit procedere, quando causam
propinquam dedit. Hieronymus de Lau-
rent. Aven. decis. 29. Joan. Marian. Novar.
in praxi elect. & variat. fori quast. 7. sect. 1.
n. 13. Sigism. Scacc. de camb. & commerc.
§. 1. quast. 7. part. 2. ampl. 8. n. 96. versic.
ratio quare. [Intellige, quando præcessit
dolos vel culpa in faciendo rem illicitam,
aut in omittendo officium. Hinc da-
mnum dari qui scit, nec prohibet, cum
posset, ipse fecisse censeretur, ejusque scien-
tia pro facto & rati habitione habetur, l. 1.
§. 1. l. 5. ff. si fam. furti. feciss. dic. l. 2. l. 3.
l. 4. de Noxal. l. 2. §. dolo 2. l. 4. §. hoc autem
edicto 4. ff. de vi bon. rapt. Goedd. inter
Consil. Marp. consil. 24. n. 159. & damnum
is dat, qui damnum dare jubet. Decian.
in tract. crimin. cap. 39. lib. 9. post. num. 10.
vers. aut verò statutum vol. 2. Farin. I. con-
sil. 85. num. 78. secus verò ubi nihil potest
imputari id duntaxat argenti, quod jure

ac bonis moribus licet, Oldendorpius in
Tab. act. fol. 936.]

VI.
DAMNUM qui sentit, debet sentire &
lucrum, & è contra, l. secundum naturam
10. ff. de Reg. Jur. Castr. consil. 307. num. 2.
lib. 2. Romanus consil. 282. in casu, in fin.
ubi quod ista naturalis ratio, quod qui
sentit commodum, debeat etiam sentire
damnum, procedit quoque contra infan-
tem & impuberem; & consil. 475. num. 7.
ubi quod is, qui negotiatur cum pericu-
lo proprio, debet habere lucrum; secus
si cum periculo alieno, quia semper est
verum, quod lucrum sequitur periculum,
& e contra; & consil. 477. In casu. n. 19. vers.
Quarto. ubi quod à quo removetur offi-
cium oneris, removetur officii præ-
mium; & consil. 514. In questione. in princip.
quod Episcopus, qui non sustinet onera
jurisdictionis, non debet habere emolu-
menta ejusdem jurisdictionis, refert Car-
din. Tusch. d. tom. 2. lit. D. concl. 13. contra
iniqum est, ut ad unum lucra, ad alterum
damna tantum pertineant. l. humiliorib.
14. C. de suscept.

VII.
DAMNUM pati, & lucrum perdere,
paria sunt, Rolandus consil. 21. n. 58. vol. 2.
Octav. Glorit. respons. 1. p. 3. n. 213. vers. va-
ria. [Unde damnum is dicitur pati, qui lu-
crum amittit. l. proinde 22. §. ult. & l. seq.
ff. ad L. Aquil. sic & damnum dicitur quis
sentire, cum lucri spem amittit, l. 2. §. da-
mnum 11. ne quid in loco publ. Menoch. re-
cuper. poss. n. 420.]

Imò damnum sentire & lucrum per-
dere non est par eademque ratio. l. fin. §.
licentia. C. de jure delib. l. fin. §. 2. Cod. de
Codicill. l. Proculus 26. ff. de dam. infect. De-
clarationis causa distingvi potest, quod
eo tantum casu posterior sententia pro-
cedat, quo lucrum non fuisset acquisi-
tum, ut cum est in spe, quia tunc lucrum
amittere non est damnum sentire, l. quod
autem 6. in pr. que in fraud. cred. secus
enim est, quando lucrum est acquisitum
& radicatam, quia tale lucrum perdere
dicitur esse damnum. l. liberto 26. ff. de bon.
libert. Gomez Instit. de act. §. item si quis.
n. 16. Bertazol. 1. consil. 77. n. 18. (2.) decla-
ra de lucro licito.

VIII.
Damnum, quod quis ad promovendum plu-
rium commodum sustinet, ab illis, quorum
commodum promotum, est faciendum.

Ratio consistit in ipsa æquitate, l. 1. & 2. pr. in
fin. ff. ad L. Rhod. de jact. ita ergò si unius mer-
ces navis levanda causa ejectione, omnium contri-

bürione damnum compensandum est. *l. i. ff. ad L. Rhod. de jact.* idem est, si incendio urgente unius domus diruta cæterarum conservandarum causâ Gail. *L. 2. obs. 22. num. 4.* aut si hosti pecunia data avertendi incendii causa wegen Des Brandschagens. *Instrum. Pac. Monast. Osna-brug. artic. 4. §. processu de super 48. in fin.* vel si suburbia destructa in securitatem fortalicii. *conf. Hahn. ad Wesemb. ad L. Rhod. n. 3. in fin.* Dator tunc ex lege Rhodiâ actio utilis ad damnum. propter reliquorum commodum perperillum resarciendum, aut si transitu seu metata, quæ per totum fieri debebant Circulum, per aliquot tantum pagos fuerint facta.

Lumina: nisi uni in specie culpa possit tribui, quare hoc damnum fuerit sustinendum; sic enim ille, modò solvendo fuerit, prius erit conveniendus, v. gr. si culpâ alicujus incendium ortum. *Græv. L. 2. obs. 22. n. 7. (2.)* modò reliquorum commodum fuerit promotum, hinc si casu fortuito cæterorum res nihilominus perierint, nihil resarciendum. *conf. l. 4. §. i. ff. ad L. Rhod. ubi diversi casus de Urinatoribus. Conf. Tract. de Jure Sens. Dn. Steyckii, Diff. 11. c. 5. n. 31.*

IX.

Quoties quis dat operam rei illicitæ, toties tenetur de omni damno, quod inde immediate fluit. *C. 10. §. 29. X. de homicid.*

Ratio: quia sic una exitit causa ejus, quod inde secutum; secus igitur, si causâ extrinseca saltem accesserit. Tenetur igitur, qui gladio aliquem percussit animo vulnerandi, cum tamen per se mors exinde secuta fuerit. *Carpz. Pr. Crim. Q. 1. n. 13.* sicut & qui unam saltem incendere voluit domum, & plures combussit. *l. 1. §. ex incendio 2. ff. de incend. ruin. naufrag.*

X.

Quoties quis in re licitâ licite versatur, toties damnum exinde contingens non præstat, quia tale damnum contigit citra ullam culpam. nec consilio humano facile prævideri potuit, adeoq; est merè casuale. Exemplum est *Deur. 19. v. 5. l. 9. §. ult. l. 11. pr. l. 31. ff. ad Leg. Aquil. conf. c. 9. X. de homicid.*

XI.

De damno certantes potiores sunt lucrum captantibus. Hinc Filcus in poenis omnibus Creditoribus postponitur. *Perez. C. poenis fiscalibus Creditores præferri n. 3.* nisi poena filci sit antiquior privato Credito. *Brunnem. C. eod. n. 4.*

CAP. II.

Dare. Accipere.

Axioma I.

Dare est dominium transferre, *§. sic itaq; Inst. de act. Corn. conf. 195. in princ. lib. 4.*

Declarâ hanc regulam, quod procedat, quando datur cum causâ; aliâs datio facta sine causa non esset efficax ad dominium transferendum. *Alex. in l. si donatione in quinta col. n. 16. C. de collat. Felin. in cap. si cautio. in 1. col. vers. cessantibus. de fid. instrum. v. c. dare & promittere à pari procedunt. l. fin. C. ad Leg. Falcid. & tamen*

promissio facta sine causa non est efficax, nec intelligitur facta ex causa donationis. *l. 2. §. si circa 3. ff. de except. dol. idem est & in donatione simplici. l. nunquam 31. ff. de acqu. dom. Gomes ad §. sic itaque. Inst. de act. n. 5.*

II.

DARE alteri nemo potest id, quod ipse non habet, *l. traditio 20. ff. de acquir. rerum dominio. l. nemo plus 54. ubi Dec. & Cagnol. ff. de Regulis Juris. l. si filius 14. C. de donat. can. quomodo 41. de consecrat. dist. 4. cap. quod autem 5. de Jure patron. c. nemo potest. 79. de Reg. Juris. lib. 6. Ægid. Bellam. confil. 10. n. 10. Anchar. confil. 318. In questione n. 4. & 5. Roman. confil. 159. in princip. Joan. de Anania confil. 86. in princ. ubi quod hæredi suo majus commodum defunctus non relinquit, quam ipse haberet, Joan. de Imola confil. 8. num. 6. & confil. 40. per totum. Roland. à Valle confil. 45. n. 52. lib. 3. ubi quod vassallus & feudatarius non potest habere majorem jurisdictionem in feudo, quam habeat dominus, qui investivit, Thom. de Thomasset. in floribus legum, reg. 191. Surdus confil. 194. n. 17. & confil. 247. n. 20. & confil. 265. n. 6. Card. Tufch. pract. concl. tom. 2. lit. D. concl. 17. Cels. Argel. de contradict. legitim. quest. 5. num. 28. Anton. Monach. Bononiens. decis. 19. n. 4. Francisc. Molin. de ritu nupt. lib. 3. qu. 10. n. 19. Steph. Gratian. discept. forens. tom. 4. c. 730. n. 20. & c. 900. n. 13. tom. 5.*

III.

DARE beatius est, quam accipere, *cap. prædicator 64. caus. 16. q. 1. cap. 1. ubi gloss. verbo, ut debere, de donat.*

IV.

DARI & remittere paria sunt, *l. si fundum 81. §. Titio 3. ff. de legat. 1. l. contra 28. §. si filius 2. ff. de pactis, l. 1. ff. de transact. l. si mulier 10. ff. de conduct. ob causam. l. sicut 8. §. an pacifici 5. ff. quibus modis pignus, vel hypoth. l. in adibus 9. vers. potest. ff. de donat. l. 3. §. fin. ff. de donat. inter virum & uxorem. Tiraquell. in l. si unquam, verba donatione largitus. n. 173. Cod. de revocand. donat. Ant. Gomez var. tom. 2. c. 4. num. 9. Covarr. var. lib. 2. c. 4. num. 8. Gam. Lusit. decis. 118. num. 1. Valasc. confil. 135. num. 16. & seqq. Fab. de Anan. confil. 62. n. 5. lib. 1. Anton. Hering. de fidejuss. c. 20. §. 28. num. 2. & 3. Camill. Borell. in sum. decis. tom. 3. tit. 11. n. 93. cum seqq. Vincent. Caroc. de locato p. 1. tit. de sport. judic. num. 29. Et paria sunt dare vel non adimere, *l. consciuntur 8. in princ. ff. de Jure codicill. l. 1. §. sciendum. ff. de legatis 3.**

CAP.